

Lenge har vi ventet

seiren ute -

Vi kan vente lenger

I tro og haap og mot

trosser vi de vaabensterke

med vaar hjermehær.

Lenge har vi ventet

seiren ute -

Vi kan vente lenger -

Naa er seiren nær.

LB

Rolig og behersket, men med hjertet fylt av stille glede, tro, haap og forventning mottok den norske hjemmefronten meldingen om landgangen i Normandiet. Eftersom første invasjonstid gikk og de første nyheter gikk ut om forløpet av de gigantiske amfibieoperasjoner steg stemningen og gav seg uttrykk paa forskjellig vis. Folk følte at ogsaa vi, hundrer av mil fra selve krigsskueplassen, i tiden fremover mot vaar fulle frihet blir stillet paa nye prøver. Nye krav blir stillet oss, og mange usikre momenter m.h.t. operasjonenes videre forløp gjør at vi i de nærmeste uker av all kraft maa ruste oss saa vidt mulig for alle eventualiteter. Det er disse spørsmål vi i noen linjer skal nærmere klarlegge utfra det billede vi kan danne oss av den samlede situasjon ved avlytting av allierte og nøytrale sendinger de første par dager av invasjonen:

Kongens tale. I sin tale til det norske folk selve invasjonstid kom Kongen med den første invasionsforholdsordre. Han sa bl.a.: Krigen er nu gaaet inn i en ny fase. Taknerlighet og glede fyller oss ved vissheten om at vi nu er et godt stykke lenger fram mot friheten. MEN I GLEDEN MAA I NGEN GJØRE NOEN UOVERLAGTE HANDLINGER.

Kongen presiserte imidlertid ogsaa det verifulle i aa "SØKE AA BEGGFRIENDEN ALLE MULIGE HINDRINGER I VEIEN".

De som har bestemte oppgaver hjemme løser fortsatt disse ved aa forholde seg etter overkommandoens og vaar militære sjefs ordrer. Men ogsaa andre kan yde verdifull innsats ved aa være behjelplig med skjulested, mat o.a. Sjefen for vaar hær vil selv gi ordre om hvad han venter av dem som staar under hans kommando. Hold sammen og var beredt. Leve de forenede nationers seir. Leve friheten.

Sjefen for de norske styrker. Etter Kongens tale utgikk fra sjefen for de norske styrker en O R D R E til alle organiserte kampgrupper: Alle staar sammen og beredt. VENTE PAA KLAR ORDRE OM HVAD SOM SKAL FORETAS.

K K E gaa til aapen aksjon uten son ledd i den allierte plan. Ordrer vil komme over London. FOR TIDLIGE REAKSJONER RØBER PLANENE, SOM IKKE MAA SETTES I VERK FØR TIDEN ER INNE.

Den allierte overkommando. Den første ordre herfra gjalt alle okkuperte kystland. Evakuere byene i en 35 km. bred kystsone om mulig. Flyangrep varsles ved flyveblad med en knapp times respit. Da ut av byen. Ingen sammenstimlinger som kan tas for troppekontrasjoner.

Nygaardsvoll. I sin 7. juni-tale sluttet Nygaardsvoll med en inntrengende appell til Hjemmefronten om aa følge Regjeringens ordrer og ordrer fra Hjemmefrontens Ledelse.

Ny ordre fra overkommandoen. Den neste ordre fra Overkommandoens kom ved midnatt 8. juni og gjalt fiskerne: Til fiskere i Norge, Danmark, Nederland, Belgien og Frankrike. Alt fiske i deres farvann skal slutte 7 dager fra kl. 21 8.juni til kl. 21 15.juni. Baatene ligger inne, eller gaar i havn de som er ute for aa lette de alliertes operasjoner.

Dette er klare O R D R E R, ogsaa til det norske folk, spesielt nevnt ogsaa i OVERKOMMANDOENS paroler. Vi vet ikke hvad de inneholder av realiteter for vaart vedkommende (det kan være nervekrig beregnet paa den tyske hærledes), men det er verdt aa ta fram et par forhol: I sin første erklaring i Underhuset om operasjonene sier Churchill ordrett: -- "Landgangen er den XXXXX F Ø R S T E (frerhevret av oss) i en serie landinger i Vest-europa!" I en overkommandomelding heter det at en ikke maa gaa til forhastede

handlinger, eller i å seg provosere av fienden. Det kan komme flere skinnangrep i tiden fremover.

I vaar oversikt over den militære situasjon skal vi søke aa vurdere størrelsen og utviklingen av Normandie-landing (vår oppmerksom paa at det ikke kalles "invasjon". "Invasjonen" vil antagelig utgjøres av samtlige landganger, i Frankrike og annetsteds i Vest-Europa), men vi vil allerede nu ha sagt: Folk maa I K K E slaa seg til ro med at "invasjonen" naa ikke vil komme i vaart land. Muligheten for vaart land som operasjonsbasis for større "raids" (ell. Støttepunktinvasjon) er i høi grad til stede. Skinnangrep eller ikke gir vaar militære sjef i London beskjed om. Ta derfor din øg din families forholdsregler utfra dette. Gjør ikke noe for hastet. Vær rolig og overvei sindig nye situasjoner. Søk aa skaffe deg kontakt med et medlem av en "daglig nyhetstjeneste" og faa rede paa alle nye paroler fra London. Planlegg din families sørvierferie hurtigst mulig, evakuering saa snart du kan kvinner og mindreårige. DET KAN VÆRE NERVE-KRIG, MEN KALKULER ALDRIT MED DET.

Til de som har muligheter for aa lytte paa London, forsterker vi vaar tidlige appell: Det maa naa bare være aktive apparater i sving. Ingen apparater skal være privat "fornøyelse" for en enkelt, eller en gruppe paa to-tre. Dere maa nu rykke opp til større aktivitet, dere som paa noen maate har muligheter for det, og være med aa spre nyhetene og parolene. MEN VI OPPFORDRER INGEN TIL I DE SPENTE DAGER VI GAAR I GJENNOM + AA SLAPPE DET RINGESTE AV PAA KRAVET OM DISIPLIN, TVERT OM: DET MAA SKJERPE. Dette gjelder i særlig grad alle nye grupper som vil utvide virksomheten. Ungaa gategrupper. La ar iidslassen (var paa vakt paa de tyske saadanne, bli stedet der nyhetene spredes. SLAA NED PAA ALLT MISID OM DET KOMMER ALLIERTE TILBAKESLAG. HER ER IKKE LENGER PLASS FOR PESSIMISTER. Men vurder saklig det som skjer. Ikke innbill hverken deg selv eller andre at de allierte staar i Berlin næste uke.

Og saa E N T I N G T I L : Var oppmerksom paa at et nytt "indre" tysk fremstøt er mulig hvad dag som helst mot den norske Hjemmefronten. Mottrekk mot vaare alliertes, vaar regjerings og vaar Hjemmefrontledelses paroler. "Den desperate fraksjon" innen n-s vil sikkert ogsaa forsterke sitt samarbeid med tysk politi og gestapo i dagene som kommer. Inholte ns-medlemmer er riktig nok slatt ned for full telling, stillet ansikt til ansikt med det som skjer og sin egen skjebne. Men langtfra alltid. Saal PASS DEM OPP+ Til de unge guttene som har muligheter for det retter vi en oppfordring om aa forsvinne "inn i Fjorane". Bøndene KREVER vi av at de tar imot dem sansandt de har en melkeliter til overs og en knok paa stabburmet. Til alle i Hjemmefronten: HOLD DERES REGJERINGENS OVNRUKOMM ANDOENS OG HJEMMEFRONTLEDELSSENS PAROLE EFTERETTELIG.

Vi her hjemme føretar denne sag den er vaar. De der ute vi kloer om kampon blir haard; Vi skal volte vaar øy i vaart daglige terr. Vi skal tanle og li, vi skal kjempe og stri' TIL VI MOTES SOM ET.

V

Vaar avis. I tiden fremover maa vi søke aa omlegge vaar virksomhet utfra de nye tingenes tilstand som blev innleddet med landgangen i Normandie og som førte krigen inn i sin nye fase. Den politiske kamp paa hjemmefronten som vi har vi har vært med max i, under merket og slagordet: N - NN, NORGE NAZISMENS NEDERLAG har mere og mere faatt et militært preg som kamp mot MOBILISERINGSplaner fra ns og tyskerne. Denne kampen er vi fortsatt med i, og vi vil bringe alt nytt her hjemmefra som angaaer denne kampen, og annen sabotasjevirksomhet. Men ellers skal vi fra nu av skue aa bringe istørst mulig utrekningene FRONT NYHETER OG PAROLEN.

Ia F A S E.

Den allierte landgangen i Normandie, "den første i en serie landinger i Vest-Europa", kom ikke som noen overaskelse. Ellers var der overaskelser nok, men i selve landgangs- f o r l o p e t , som gir hele det frihets- lengtende Europa haap om at aksjonen muligens kan føre til at Tyskland blir slaatt innen dette aars utgang. La oss se paa et par viktige forhold som delvis forklarer tidspunktet og forlopet av den første fase i landgangsaksjonen: Allerede i Churchills første erklæring i Underhuset etter at operasjonene var satt i verk, het det at "vaare tap under overfarten har vært langt mindre enn ventet", vidre het det at "kystbatteriene kunne ikke hindre landingen", "vaare luftbaarne troppers tap var uventet smaa". Her er vi straks inne paa ~~xx~~ tre viktige forhold: 1) Forutsetningen for at invasjonen overhodet kom i stand (SELVSAKT BORTSETT FRA DET UMLIGE I DET UTEN SOVJETS GIGANTISKE INNSATS OG SEIR I ØST) har vært seieren i "slaget om Atlantic havet". De katastrofale allierte tap i transportene over havet i 41-42 blev i 43-44 bortellimenert som følge av nye vaaben i antiubaatkrigen (Den radiopeilingsoppfinneren, DET ER AA LEGGE MERKE til at invasjonen faktisk tok til den f e n t e juni med et engelsk tusenflyangrep paa tyske radipeilestasjoner langs Kanalkysten, disse bruker et lignende - on enn mindre virkningsfullt - system som de allierte fly og marineenheter), nytt konvoy-system paa sjøen og luftkonvoiering fra flytende baser og fra baser i Amerika og Asorene. Naar Churchill later overasket over de sma tapene, saa maa tapene ha vært svært smaa, relativt til beregnede tap etter "det nyesystem" og et farligere farvann, men ogsaa et farvann gunstigere til forsvar (Det blir fra alliert side stillet i utsikt sket tysk ubaatinnsats fra ubaathangarene i Fransk Biscaya son de allierte innrommer de ikke har faat knekten paa. I en sending invasionsdagen.). I de første tyske meldingene er det det saa gjennem- siktig antydet "med en mengde brennende landgangsbaater" og "et troppeskip paa 7000 tonn rammet" og "en krysser senket av batterier i Sei nebukten" at vi faar en direkte bekreftelse paa at selve o v e r f a r t e n var saa vellykket som overhodet mulig, bortsett fra mindre gunstig var. (Det var hos den alliert overkommando lenge tvil til stede om de skulle la luftlandingsarmadaen fly ut. Eisenhower avgjorde det. Den gikk ut og landet flere tusen tropper) Det er grunn til aa tro at en svært høi procent av de 4000større skibe som deltok gjennemførte aksjonen uten tap. Flere norske baater deltok ogsaa, deriblant destroyere son tok aktiv del i kystbombardementet (den ene var "Stord", kjkjent fra Scharnhorstsenkningen), de kom begge fra det uten skader eller tap. Den allierte luftoverlegenhet spillet - og spiller - en tilsvarende rolle for den vellykkede første fase. La oss ta frem linjene i luftoffensiven siste vaar: a) tysk jagerproduksjon (kulelagerfabrikker, flyfabrikker og hangarer) b) drivstoffer (den syntetiske oljeindustri i Tyskland) c) taktisk spreddning av Luftwaffe ved spretdt alliert operasjonsområdo d) tilintetgjørende slag i stadige jagerkamper over Kanalområdet. Ogsenere fulgte som sidste fase: den virkningsfulle bombingen av det franske jernbanenettet i nord, hvorfedt tyske forsyninger og overflytninger ble partitelt lammet. Det allierte luftvaabens strategiske evne vil vise seg under selve invasjonsslagene.

Den italienske fronts sammenbrudd spiller med som tredje medvirkende faktor. Ved siden av sin moralske virkning aapnet dette ogsaa muligheten for en sket trussel fra syd som krevde s t o r r e tysk innsats av fly og panser (Polsletten som mulig slagfelt) og tyske reserver som trengs saart i øst og vest. I sin erklæring sist torsdag advarer Churchill sin vane tro mot altfor stor optimisme. "Enorme krav staar foran oss". Det vil komme til haarde kamper naar fienden har samlet sine reserver. Men allikevel skinner det tydelig gjennem baade hans og de militære lederes uttalelser at de er fornysd ned utviklingen. En militærmedarbeider i B.B.C. sier at første fase i kampen er vunnet. Nu gjenstaar imidlertid:

2e fase: kampen mot tyskernes taktiske reserver som i all hast føres frem, og 3. fase: kampen mot deres strategiske enheter i de deler av Atlanterhavsvollen som ennå er intakt.. En må være oppmerksom på at skjønt landingen lykkedes t.o.m. på den vanskeligste kanalkystsonen, Le Havre - Cherbourg (en sone valgt ned en utvilsom sterk psykologisk begrunnelse, av invasjonsgeneralstabben) såa gjenstaar altsaa aa nedkjempe batterier andre steder langs Kanalen og aa slaa den taktiske reserven som føres frem helt fra Vest-Tyskland (Her vil effektiviteten av de alliertes bombing av veger, bruer, jernbaner og skiftetorner vise seg. Det vil i det minste sinke de tyske overføringer som nettopp i de første konsolideringsdager det er av uhyre verdi for dem å få h u r t i g f r e m , såa meget mer som de alliertes tilforsler synes da overstige forventningene, både i effekt i vabantitet og hurtighet).
Det korte overblikket: De allierte sker etter alt aa denne aa konsolidere et brohode paa hele Cherbourghalvøya (skaffe seg flyplasser) og videre sikre en linje Carentan - Bayeux (tatt torsdag) - Caen. Mellom Bayeux og Caen er veien brutt flere steder og her foregaar fremdeles landsettinger over luft ("luftbaarne tropper") og over sjøen. Samtidig fortsetter en uoppbørlig landsæting paa Cherbourgavsnittet, der i amerikanske infanteridivisjon (som var den først landsatte amerikanske styrken også i forrige verdenskrig) er i aksjon sammen med landsatte luftstyrker. To faser i den nærmeste utvikling trer tydelig frem: 1) Åa fåa kontakt i stand mellom luftbaarne tropper og marinetroppene, 2) Skaffe et sammenhengende stort brohode ved kontakt mellom de forskjellige, indre og ytre, frontavsnitt, det britisk-kanadiske i Caenavsnittet og det amerikanske i Cherbourgavsnittet. Forsvrig er meldingene noe sen vi kjenner til fra Italiafelttogets første fase- meget sparsomme. Det kan i det hele ikke ventes noen ny fase før brohodene er forsterket, noe som skjer natt og dag, (paa tysk side har de allierte identifisert elementer fra 10 divisjoner uten at en dermed kan slutte at de setter inn saa mange tropper) og EVENTUELLE NYE BROHODER (NYE "LANDINGER") HAR FUNNET STED SOM DEN ANNEN KLO I EN ALLIERT KNIPETANG.

Men alleføde nu kan vi tillate oss optimisme : 1. FASE ER VUNNET I KAMPEN OM ATLANTERHAVSVOLLEN, ITALIAFELTTOGET GAAR SUPERT- TYSKE MELDINGER SIER AT EN NY RUSSISK STOROFFENSIV ER UNDER UTVIKLING I IASIONRAADET.

Straanyheter. Churchill ba på det innstendigste om å få være med på den første landingen i Frankrike. Men etter at flaatesjefen hadde fremholdt for ham at en slik utflukt ville stille ekstraordinære krav til sikringstjenesten, matte han gi seg.

Et glideflytransporttog over Kanalen hadde en lengde på 30 km. Disse flyene er fullastet med tropper og materiell, og måtte bli på stedet der de lander. Føreren tar videlbart etter landingen del i kampene sammen med troppen dersom de blir angrepet.

Spesielle vannrette tanks viste seg meget effektive. De ble satt "på vannet" flere hundre meter fra strandbredden der det var langgrunt. Eller fungerte en nykonstruert, sammensetbar pontongtype som effektive flottbåter for det tunge materiell der langangsbaatene ikke kunne komme langt nok inn.

I den internasjonale presseforening hadde en spesiell Norgesafaten onsdag der Kongen var invitert sammen med Kronprinsen og Nygaardsvoll. Romannen, en kjent russisk sjornalist, holdt en tale som formet seg som en varm hyldest til Norge ute og den norske hjemfronten som han spesielt takket for all godhet mot de russiske krigsfangene. Kongen holdt sin tale i tilknytning til 7. juni, DEN svenske flaggdagen som blir feiret med alminnelig flagging over hele landet, privat og offentlig, og ellers med store festligheter er som bekjent 6. juni. Det ble i år samtidig INVASJONSDAGEN. Det var ikke liten stemning hinsides Kjølen.

L A V A A R E T A N K E R I D I S S E D A G E R V A R E H O S D E A V V A A R E V A B N E D E S T Y R K E R O G D E A V V A A R E S J Ø F O L K S O M T A R A K T I V T D E L I O P E R A S J O N E N E I K A N A L S O N E N , D E R E S I N N S A T S F Ø R E R O S S N Ä R M E R E F R I H E T E N S D A G .

L A V A A R E T A N K E R V A R E H O S V A A R E K A M E R A T E R S O M S I T T E R I N N E . D E H A R G J O R T S I N I N N S A T S E G V E N T E R F R I H E T E N .